

Nedeľa po Vstupeň, 1.6.2025, VP

Jeremiáš 31,33: **Lebo toto bude zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po oných dňoch - znie výrok Hospodinov: Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpišem im ho do srdca; ja budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom.**

Dvadsaťtri rokov prorokoval Jeremiáš o blížiacom sa zničení Jeruzalema. Jeremiáš nie je prorokom nádeje. Celkový rámec jeho prorociev je hriech, potom vyhnanstvo, zničenie, trest. A uprostred toho sa nachádza tzv. „Malá kniha nádeje“. Sú to kapitoly 29-33. Práve v tejto časti Jeremiáš prináša posolstvo o obnovení Judska i Jeruzalema. A to aj napriek tomu, že obnova Judska bola ešte ďaleko.

Najdôležitejšími časťami tejto „Malej knihy nádeje“ uprostred Jeremiášových prorociev, je jeho posolstvo nádeje v 29,11, kde hovorí: **Lebo ja poznám úmysly, ktoré mám s vami - znie výrok Hospodinov - úmysly smerujúce k blahu, a nie k nešťastiu: dať vám budúcnosť a nádej.** A potom dnešné posolstvo: **Lebo toto bude zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po oných dňoch - znie výrok Hospodinov: Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpišem im ho do srdca; ja budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom.**

Jeremiáš tu stavia do protikladu starú a novú zmluvu. Rozdiel medzi nimi spočíva v tom, že kým stará zmluva bola iba predložená izraelskému ľudu s požiadavkou, aby ju prijali a riadili sa ňou, nová zmluva bude automaticky vložená do srdca a duše človeka. Duchom Božím sa stane oživujúcim princípom, ako o tom píše ap. Pavel v 2K 3,3: **Ved' je zjavné, že ste listom Kristovým, ktorý sme my písali svojou službou a napísali nie černidlom, ale Duchom Boha živého, nie na kamenné dosky, ale na mäsité dosky srdc.**

Stará zmluva bola predložená iba zvonku. A Pán Boh požadoval po svojom ľude, aby on sám sa postaral o to, že požiadavky tejto starej zmluvy budú naplnené. To nebolo možné. **Nie je v silách človeka naplniť požiadavky zákona.** Ani, keď sa čo najusilovnejšie snaží tieto požiadavky dodržiavať, nie je to v jeho sile a ani schopnostiach.

Je to, ako keď máte v škole na nástenkách na rôznych poschodiach napísané pravidlá spolunažívania. Napr. *Pomáhame si navzájom! Hovoríme pravdu! Sme ku sebe slušní! Používame slová Ďakujem, prosím, prepáč! Vždy sa pekne pozdravíme!* apod. Učitelia môžu stále a stále zdôrazňovať, že tieto pravidlá treba dodržiavať, aby žiaci do školy chodili radi a aby sa im v škole páčilo. A spočiatku sa väčšinou žiaci naozaj snažia. Dokonca viem, že niektorí si pravidlá nafotia do mobilu, iní si ich napíšu na ruku, ďalší si ich prepíšu do nejakého svojho osobného poznámkového zošitu. No po čase si všimnete, že žiaci prestávajú týmto pravidlám venovať pozornosť. Dôvod je jednoduchý: čím viac sa snažia, tým častejšie zlyhajú.

Vďaka za učiteľov a pracovníkov v škole, ktorí pochopili, že deti nepotrebujú mať pravidlá iba napísané. To, čo potrebujú, je vidieť, že naozaj fungujú. Nejde o to pravidlá zahodiť, ide o to ukázať aké to je, keď niekto podľa nich naozaj žije v živote. Niekedy stačí medzi deťmi len byť tým, kto pomôže, upokojí, odpustí, objíme, povzbudí, prejaví záujem, poprosí, poďakuje, vie povedať „prepáč“.... A práve toto niekedy stačí na to, aby aspoň niektoré deti pochopili základný princíp dodržiavania pravidiel a zákonov: nemusieť, ale môcť a chcieť.

Nie vždy to bude a je dokonalé, ale je to úprimné, pretože nedodržiavajú pravidlá lebo MUSIA, teda zo strachu, ale preto, že CHCÚ, z dôvery.

To je to, čo nám ukázal Boží Syn, keď prišiel na svet. To jediné, čo stará zmluva so svojimi pravidlami Izraelu dokázala, bolo iba poznanie, že sú pokorení a ponížení tým, ako ju nedokážu naplniť. A aj keď prosili Pána Boha o odpustenie, stále a stále sa vracali do hriechu. A trest bolel. A Pán Boh to videl. Preto prichádza s nádejou: **zákon vložím do ich vnútra a vpišem im ho do srdca...** Kým stará zmluva prináša len prikázania, pravidlá a požiadavky, nová zmluva prináša milosť, odpustenie hriechov bez zásluh, prinesenie obete v podobe sebaobetovania jednorodeného Syna Božieho a otvorenie cesty k Pánu Bohu a tým aj radosť z Jeho prítomnosti.

To, čo Pán Boh robí cez svojho Ducha Svätého v srdci veriaceho človeka je, že svoju zmluvu napíše do srdca svojich detí. To znamená, že už to nie je o našej schopnosti dodržať nejaké pravidlá, nie je to neustále nútenie: *Ty musíš, aby....*. **To, čo sa deje mocou Ducha Božieho v nás, Božích deťoch a Božom ľude, je, že zmluva s jej pravidlami a princípmi sa stáva životodárnou silou nášho života.** To, čo Pán Boh mocou svojho Ducha docielil v živote svojich detí je túžba a chcenie žiť princípmi tejto novej zmluvy. **Už to nie je o strachu z niečoho, ale o radošti z toho, že môžeme niečo konať.**

A aby som bola napokon aj konkrétna, pretože predstaviť si novú zmluvu ako princíp pravidiel starej a hoci už ju chceme konať a nie musíme, stále je to veľká zodpovednosť, tak len možno rada od Pána Ježiša, ktorý prízvukuje: **Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa vzájomne milovali; ako som vás ja miloval, aby ste sa aj vy vzájomne milovali. Podľa toho poznajú všetci, že ste moji učeníci, keď sa budete vzájomne milovať** (J 13,34-35). A v náväznosti na Neho aj ap. Pavel to zhrňuje vo vete: **Nikomu nič nedlhujte, len to, aby ste sa milovali. Lebo kto blížneho miluje, naplnil zákon. Ved' prikázania: nescudzoložíš, nezabiješ, nepokradneš, nevydáš krivé svedectvo, nepožiadaš, a ak je nejaké iné prikázanie, v tomto slove sú zhrnuté: Miluj blížneho ako seba samého. Láska blížnemu zle nerobí. Plnosťou zákona je teda láska.** (R 13,8-10). Nič viac a nič menej.

Keď Pán Boh hovorí: **Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpišem im ho do srdca; ja budem ich Bohom a oni budú mojim ľudom,** vlastne hovorí: *Budú ma milovať z celého svojho srdca, sily, duše i mysle a budú milovať blížneho svojho ako seba samého.* Toto je Boží zákon, nová zmluva vpísaná do srdca Božieho dieťaťa.

Nech toto poznanie je radosťou nášho života. Ved' nemusíme, ale môžeme. Po vzore Pána Ježiša, ktorý nemusel, ale prišiel, aby nám ukázal, ako je to možné. Ako je možné MILOVAŤ. Naplnil starú zmluvu svojou obeťou z lásky k nám a nám, ktorí sme v Nehu uverili, dáva cez Ducha Svätého silu konať rovnako. VP je časom a priestorom si to nanovo uvedomiť a pripomenúť. Amen.